

Nieuwe maatregelen schooljaar 2019-2020

Bron Klasse Schooldirect 20 augustus 2019

MEERDERE ONDERWIJSNIVEAUS

Inschrijvingsrecht

(basisonderwijs en secundair onderwijs)

Het nieuwe decreet inschrijvingsrecht treedt in werking op 1 september 2019 voor de **inschrijvingen voor schooljaar 2020-2021**. De aanmeldingen voor de inschrijvingen voor schooljaar 2020-2021 zullen dus volgens de nieuwe regelgeving verlopen.

Een school die leerlingen wil kunnen weigeren op basis van capaciteit, wordt verplicht de inschrijvingen te organiseren via een **digitale aanmeldingsprocedure**. Voor **basisscholen die geen capaciteitsprobleem hebben** en die weten dat ze niet zullen weigeren op basis van capaciteit, wordt het inschrijvingsgebeuren sterk vereenvoudigd. Capaciteiten en vrije plaatsen bepalen vervalt, net als de verplichting om de dubbele contingentering toe te passen binnen LOP-gebied. De basisscholen bepalen autonoom wanneer ze starten met inschrijven en er zijn geen aparte periodes meer voor de voorrangsgroepen.

Basisscholen die wel leerlingen willen kunnen weigeren, worden verplicht om aan te melden binnen de centraal bepaalde tijdslijn en gebruik te maken van de dubbele contingentering. Voor alle scholen die aanmelden, starten de aanmeldingen op **2 maart 2020** en eindigen op **31 maart 2020**. Uiterlijk **30 april 2020** wordt het resultaat van de aanmeldingen bekend gemaakt. De inschrijvingen van aangemelde leerlingen die gunstig geordend zijn, starten op **4 mei 2020** en eindigen op **26 mei 2020**. De vrije inschrijvingen starten op **29 mei 2020**.

De stap naar aanmelden wordt voor hen ook vereenvoudigd door de opmaak van **standaarddossiers**. Scholen die niet aanmelden kunnen de inschrijvingen ten vroegste starten op 1 september 2019. De regeling rond dubbele inschrijvingen, voor het basisonderwijs, ingevoerd via Onderwijsdecreet XXVIII (2018), wordt geoptimaliseerd.

Voor de **secundaire scholen** wordt één centrale tijdslijn voorzien, zowel voor aanmeldende als niet-aanmeldende scholen. De aanmeldingen starten op **30 maart 2020** en eindigen op **24 april 2020**. Uiterlijk **20 mei 2020** maak je het resultaat van de aanmeldingen bekend. De inschrijvingen starten voor alle scholen op **25 mei 2020**.

Alle aanmeldende scholen gebruiken hetzelfde standaardalgoritme (ordening op toeval met optimalisatie) om leerlingen te ordenen en toe te wijzen. De **dubbele contingentering wordt**

geschrapt. Scholen die dat wensen kunnen tot maximum 20 procent voorrang geven aan een of meerdere ondervertegenwoordigde groepen. De stap naar aanmelden wordt vereenvoudigd doordat het aanmeldingsdossier wordt vervangen door het louter melden van de beslissing tot aanmelden. Daarnaast kan de Vlaamse Regering capaciteitsregio's bepalen, waarbij alle scholen in die regio verplicht worden tot digitaal aanmelden.

Tot slot wordt ook in het secundair onderwijs vanaf de inschrijvingen voor schooljaar 2020-2021 een **einde gesteld aan dubbele inschrijvingen** door het principe dat een latere inschrijving steeds een eerdere inschrijving overschrijft. Hiertoe is een tijdige en correcte registratie in Discimus cruciaal. Scholen moeten voortaan een inschrijving – en het tijdstip waarop die plaatsvond - binnen de 7 kalenderdagen in Discimus registreren. Alleen op die manier kunnen dubbele inschrijvingen snel gedetecteerd worden.

Een school die ervoor kiest niet aan te melden en dus alle leerlingen in te schrijven, kan op basis van **onvoorziene omstandigheden** uitzonderlijk toch leerlingen weigeren op basis van capaciteit na een ventielprocedure bij de Commissie inzake Leerlingenrechten (CLR). Wanneer de CLR oordeelt dat er geen sprake is van onvoorziene omstandigheden, wordt de school toch verplicht de leerlingen in te schrijven.

Voor de **scholen in Brussel** wordt het voorrangpercentage voor kinderen van wie minstens één ouder het Nederlands in voldoende mate machtig is, verhoogd van 55% naar 65%. Voor het eerste jaar van het secundair onderwijs komt er een nieuwe voorrangsgroep bij van 15%, voor leerlingen die 9 jaar Nederlandstalig basisonderwijs hebben gevolgd én die zich niet hebben aangemeld binnen de vorige voorrangsgroep.

Voor het **buitengewoon basis- en secundair onderwijs** is er ook een nieuw inschrijvingsrecht dat van start gaat op 1 september 2019 voor de inschrijvingen voor schooljaar 2020-2021. Hieronder worden de grote lijnen van het nieuwe inschrijvingsrecht voor het buitengewoon onderwijs opgesomd:

- **Startdatum voor álle** (aanmeldende en niet-aanmeldende) scholen buitengewoon onderwijs in Vlaanderen wordt bepaald door de Vlaamse regering. Voor de inschrijvingen voor 2020-2021 is dat 22 april 2020.
- **Voorrangsgroepen:** broers en zussen, kinderen van ouders die personeelslid zijn, leerlingen die gebruik maken van (semi-) internaat (maximum 50% van de capaciteit).
- **Orderingscriterium:** afstand tussen school en domicilieadres van de leerling.
- Geweigerde leerlingen worden doorgestuurd naar AGODI. Binnen 21 dagen wordt **platformoverleg** met alle relevante actoren samengeroepen. Binnen 30 dagen formuleert het platform een alternatief voorstel tot inschrijving aan de ouders.
-

Binnenkort informeert KOOGO over het inschrijvingsrecht.

Meer informatie: <https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/inschrijvingen-2020-2021-gewoon-en-buitengewoon-onderwijs>

Nieuw omkaderingsmechanisme voor ondersteuning type 2, 4, 6 en 7

(basis- en secundair onderwijs)

Vanaf september 2019 gaat een **nieuw mechanisme van start voor ondersteuning van scholen gewoon onderwijs** met leerlingen met:

- een verstandelijke beperking (type 2);
- een motorische beperking (type 4);
- een visuele beperking (type 6);
- een auditieve beperking of spraak- of taalontwikkelingsstoornis (type 7).

Elke leerling met een gemotiveerd verslag of verslag genereert een bepaald pakket aan middelen:

- Leerlingen met een **verslag type 2, 4, 6 of 7** in het gewoon onderwijs genereren evenveel omkaderingseenheden en werkmiddelen als leerlingen met eenzelfde verslag in het buitengewoon onderwijs.
- Leerlingen met een **gemotiveerd verslag type 2, 4, 6 of 7** genereren per type een bepaald aantal omkaderingseenheden en werkmiddelen.

Met het pakket aan middelen kan **zowel onderwijskundige ondersteuning als paramedische ondersteuning** (zoals kinesithérapie, logopedie, ergotherapie) worden ingezet.

De school voor gewoon onderwijs kijkt welke leerlingen in aanmerking komen voor **ondersteuning**, hoeveel omkaderingseenheden de leerlingen met een gemotiveerd verslag en verslag type 2, 4, 6 of 7 genereren **en welke ondersteuningsnoden er zijn in de school**.

De school gaat in gesprek met de ouders om de ondersteuningsnoden en -vragen van de **leerlingen, leerkrachten en het team in kaart te brengen**. Ze kiezen samen met welke school of scholen buitengewoon onderwijs ze willen samenwerken voor ondersteuning. **Die keuze is vrij**, kan netoverschrijdend zijn en is onafhankelijk van het ondersteuningsnetwerk van de school.

Scholen gewoon en buitengewoon onderwijs **bekijken samen hoe ze de ondersteuning gaan invullen** op basis van het pakket omkaderingseenheden dat de leerlingen genereren, de ondersteuningsvragen die er zijn en de expertise die de school voor gewoon onderwijs wenst. Scholen voor gewoon onderwijs stellen hun ondersteuningsvragen aan de scholen voor buitengewoon onderwijs **zo spoedig mogelijk** en bij voorkeur voor 1 september. Zo kan de ondersteuning vanaf 1 september starten of zo snel als mogelijk na de aanmelding. Er zijn **twee teldagen** om omkadering toe te kennen aan de ondersteunende scholen voor buitengewoon onderwijs: 1 oktober en 1 februari.

Schooltoelage wordt 'Schooltoeslag'

(basisonderwijs, secundair onderwijs en HBO5 Verpleegkunde)

Op 1 januari 2019 is het **Groeipakket** van start gegaan: de vernieuwde kinderbijslag. De huidige schooltoelagen (toelage voor kleuter-, lager en secundair onderwijs) worden vanaf schooljaar 2019-2020 vervangen door de schooltoeslag en worden dus geïntegreerd in dat Groeipakket.

De afdeling Studietoelagen staat vanaf dan enkel nog in voor de studietoelagen voor studenten in het hoger onderwijs. **Je moet vanaf schooljaar 2019-2020 dus geen aanvraag meer indienen bij de afdeling Studietoelagen.** De berekening en uitbetaling van de schooltoeslag zal gebeuren via je uitbetaler van het Groeipakket (het vroegere kinderbijslagfonds).

Ouders die met hun kinderen in Vlaanderen wonen, zullen vanaf schooljaar 2019-2020 hun schooltoeslag niet meer moeten aanvragen. Er wordt optimaal voorzien in een **automatische rechtentoekenning**. Voor een kind dat al gekend is binnen het Groeipakket worden de rechten automatisch onderzocht en toegekend.

Net zoals bij de vroegere schooltoelage blijven de **pedagogische voorwaarden** behouden. Leerlingen uit het basisonderwijs die onvoldoende aanwezig zijn (kleuteronderwijs), of meer dan 29 halve dagen ongewettigd afwezig zijn (lager onderwijs), kunnen het recht op hun schooltoeslag verliezen. Als een kind twee schooljaren na elkaar 30 halve dagen of meer ongewettigd afwezig (lager en secundair onderwijs) of onvoldoende aanwezig (kleuteronderwijs) is, verliest het de toeslag voor het tweede jaar.

Bemiddeling door het CLB bij klachten over redelijke aanpassingen, een verslag of gemotiveerd verslag

(basisonderwijs, secundair onderwijs en CLB)

De Vlaamse Regering keurde op 20 april 2018 de conceptnota over de verdere bijsturing van het M-decreet goed. Eén van de maatregelen hierin is de mogelijkheid tot het inzetten van **onafhankelijke bemiddeling door een CLB-medewerker** voor leerlingen en ouders over het ondersteuningsaanbod voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, een gemotiveerd verslag of verslag. De bemiddeling kan worden ingezet na het volgen van een getrappt model van overleg. Het betrokken CLB moet voor de leerling en de ouders steeds het eerste aanspreekpunt zijn om te spreken over redelijke aanpassingen, een gemotiveerd verslag of verslag.

Bij **klachten van ouders** over de redelijke aanpassingen op de school voor gewoon onderwijs, wordt eerst de school voor gewoon onderwijs aangesproken door de ouders met ondersteuning van het betrokken CLB. Klachten over de ondersteuning worden opgenomen door het betrokken ondersteuningsnetwerk en de school voor buitengewoon onderwijs. Ook hier ondersteunt het betrokken CLB de ouders. Klachten over een verslag of gemotiveerd verslag worden door de ouders eerst met het betrokken CLB besproken, waarbij de klachtenprocedure van het betreffende CLB wordt gevolgd. De klachtenprocedure van het CLB kan opgevraagd worden bij het betreffende CLB en/of kan opgenomen zijn in het

schoolreglement van de school voor gewoon of buitengewoon onderwijs.

Indien na het volgen van voorgaande stappen, er **geen oplossing** gevonden werd en de klacht blijft bestaan, neemt een CLB-medewerker, die geen band heeft met de betrokken leerling of school, een bemiddelende rol op en dit vanuit de netoverstijgende regionale ondersteuningscel. De netoverstijgende regionale ondersteuningcellen moeten in uitvoering van het decreet van 27 april 2018 betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding pas op 1 september 2023 operationeel zijn.

Als laatste stap in het getrappt model van overleg bij klachten kan de **Vlaamse Bemiddelingscommissie** bemiddelen op verzoek van ouders, het CLB of de school als zij het oneens zijn over de noodzaak of de inhoud van een verslag voor toegang tot het buitengewoon onderwijs. De Vlaamse Bemiddelingscommissie is niet bevoegd voor de behandeling van klachten over redelijke aanpassingen, ondersteuning vanuit het ondersteuningsnetwerk en het gemotiveerd verslag.

Toegang tot de laatste versie van het verslag of het gemotiveerd verslag van de leerling voor de betrokkenen bij de begeleiding van de leerling

(basisonderwijs, secundair onderwijs en CLB)

Een andere maatregel uit de conceptnota is te komen tot de ontwikkeling van een **leerlingenpaspoort** dat vlot toegankelijk is voor alle betrokkenen onder de vorm van een databank met toegangs-, lees-, schrijf- en printrechten waar relevante gegevens van leerlingen op een efficiënte manier verzameld worden.

In het VLOR-advies van 25 januari 2018 over bijsturingen aan het M-decreet, wordt er gesignaleerd dat er onduidelijkheid kan ontstaan over de vraag of een CLB een bepaald verslag heeft opgesteld, bijgestuurd (via een addendum) of opgeheven. Er kan discussie zijn over welke versie de meest recente is. Leerlingen, ouders en scholen zijn afhankelijk van de laatste versie van een verslag of gemotiveerd verslag in functie van het krijgen van ondersteuningsmaatregelen. De regelgeving bepaalt dat de **ouders beschikken over het origineel verslag of gemotiveerd verslag tot de leerling is ingeschreven in een school**. Bij inschrijving wordt het verslag of gemotiveerd verslag overhandigd aan de school.

In uitvoering van de conceptnota voorziet de regelgeving de mogelijkheid om te werken met een **centraal platform voor CLB-verslaggeving**, zodat elke betrokkene bij de begeleiding en ondersteuning van de leerling steeds over de laatste versie van het verslag of gemotiveerd verslag kan beschikken.

ENKEL BASISONDERWIJS

Indexatie maximumfactuur basisonderwijs

Door toepassing van de gezondheidsindex van maart 2019 blijft de **scherpe maximumfactuur** voor het schooljaar 2019-2020 ongewijzigd voor het kleuteronderwijs. Voor het lager onderwijs **stijgt die met 5 euro**. Het geïndexeerde bedrag is dus **45 euro voor een kleuter en 90 euro voor een leerling lager onderwijs**. De **minder scherpe maximumfactuur** voor het schooljaar 2019-2020 stijgt door toepassing van de indexformule tot **440 euro** aan het einde van het lager onderwijs.

Schooltoelage voor 5-jarige kleuters

Vanaf het schooljaar 2019-2020 is de minimale aanwezigheid om recht te hebben op een schooltoelage voor 5-jarige kleuters **250 halve dagen**.

ENKEL SECUNDAIR ONDERWIJS

Nieuwe eindtermen eerste graad

Vanaf 1 september 2019 worden – parallel met de modernisering van het secundair onderwijs – nieuwe eindtermen **leerjaar na leerjaar ingevoerd** in het voltijds gewoon secundair onderwijs en in opleidingsvorm 4 van het buitengewoon secundair onderwijs.

Eindtermen zijn **minimumdoelen** die het Vlaams Parlement noodzakelijk en bereikbaar acht voor een bepaalde leerlingenpopulatie. Met minimumdoelen wordt bedoeld: een minimum aan kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes, bestemd voor die leerlingenpopulatie. Elke school heeft de maatschappelijke opdracht om de eindtermen met betrekking tot kennis, inzicht, vaardigheden en bepaalde attitudes bij de leerlingen te bereiken.

De eindtermen zijn in functie van **zestien sleutelcompetenties** geformuleerd:

1. competenties op het vlak van lichamelijk, geestelijk en emotioneel bewustzijn en op het vlak van lichamelijke, geestelijke en emotionele gezondheid;
2. competenties in het Nederlands;
3. competenties in andere talen;
4. digitale competentie en mediawijsheid;
5. sociaal-relatieve competenties;
6. competenties inzake wiskunde, exacte wetenschappen en technologie;
7. burgerschapscompetenties met inbegrip van competenties inzake samenleven
8. competenties met betrekking tot historisch bewustzijn;
9. competenties met betrekking tot ruimtelijk bewustzijn;
10. competenties inzake duurzaamheid;

11. economische en financiële competenties;
12. juridische competenties;
13. leercompetenties met inbegrip van onderzoekscompetenties, innovatiedenken, creativiteit, probleemoplossend en kritisch denken, systeemdenken, informatieverwerking en samenwerken;
14. zelfbewustzijn en zelfexpressie, zelfsturing en wendbaarheid;
15. ontwikkeling van initiatief, ambitie, ondernemingszin en loopbaancompetenties;
16. cultureel bewustzijn en culturele expressie.

In de **gemoderniseerde B-stroom** wordt vanaf 1 september 2019 met eindtermen gewerkt in plaats van met ontwikkelingsdoelen die na te streven zijn. Zo worden de verwachtingen ten aanzien van leerlingen in de B-stroom ook hoger dan vandaag het geval is.

Om te garanderen dat elke leerling op het einde van de eerste graad in staat is te participeren in de maatschappij wordt een **set eindtermen basisgeletterdheid** ingevoerd die elke individuele leerling moet bereiken op het einde van de eerste graad en die identiek is voor de A- en de B-stroom. Specifiek voor Nederlands zijn ook **uitbreidingsdoelen Nederlands** vastgelegd, extra doelen bovenop de eindtermen (met een groter abstractieniveau of met een hogere moeilijkheidsgraad) die door een bepaalde leerlingenpopulatie kunnen worden bereikt.

Overzitten

In het voltijds gewoon secundair onderwijs en opleidingsvorm 4 van het buitengewoon secundair onderwijs wordt vanaf het schooljaar 2020-2021 het overzitten na een A-of een B-oriënteringsattest aan **voorwaarden** gekoppeld.

Bij een **A-attest** kan worden overgezeten in een andere studierichting van hetzelfde leerjaar mits de ouders op eigen initiatief een niet-bindend advies van het CLB hebben ingewonnen over de opportuniteit van het overzitten.

Bij een **B-attest**, waar overzitten meer voorkomt, zal dat nog enkel kunnen nadat de delibererende klassenraad die clausuleert, een gunstig bindend advies heeft gegeven. Is dat het geval, dan zullen de ouders bijkomend en op eigen initiatief alsnog een niet-bindend advies van een CLB moeten vragen. Is het klassenraadadvies echter ongunstig, dan moet de leerling - ongeacht welke school - doorstromen naar het hoger leerjaar in een studierichting die niet is uitgesloten.

Een en ander betekent dat vanaf de deliberaties op het einde van het schooljaar 2019-2020 de **klassenraden een extra adviesbevoegdheid- en plicht** krijgen bij toekenning van B-attesten.

Bijdrageregeling – gespreide betaling

In het secundair onderwijs bepaalt een school-/centrumbestuur na overleg binnen de school-/centrumraad de **lijst van bijdragen die aan ouders en leerlingen worden gevraagd** en de afwijkingen die op deze bijdrageregeling worden toegekend.

De bijdrageregeling wordt via het school- of centrumreglement aan de ouders en leerlingen meegedeeld. Vanaf het schooljaar 2019-2020 **vermelden de bijdrageregeling en de schoolfacturen dat gespreide betaling mogelijk is en de contactpersoon** tot wie ouders en leerlingen zich kunnen richten wanneer ze een gespreide betaling wensen.

Toelatingsvoorwaarden voor het eerste leerjaar van de eerste graad

In uitvoering van de modernisering van het secundair onderwijs gelden vanaf 1 september 2019 **nieuwe toelatingsvoorwaarden** voor het eerste leerjaar van de eerste graad.

Een leerling die op het einde van het lager onderwijs het **getuigschrift basisonderwijs** heeft behaald, begint in het eerste leerjaar A. Initieel was het de bedoeling om aan leerlingen die geen getuigschrift basisonderwijs behalen op het einde van het lager onderwijs een getuigschrift bereikte doelen uit te reiken dat hen toegang zou verlenen tot het eerste leerjaar **B**. Deze beslissing werd echter herzien zonder de strikte koppeling tussen het getuigschrift basisonderwijs en de toegang tot het eerste leerjaar van de eerste graad los te laten.

Leerlingen met een getuigschrift basisonderwijs moeten vanaf 1 september 2019 naar het eerste leerjaar A. Leerlingen die het getuigschrift basisonderwijs niet behalen, starten in het eerste leerjaar van de B-stroom.

De regelgeving voorziet dat een leerling met een getuigschrift basisonderwijs vanuit het eerste leerjaar A tijdens het schooljaar en mits gunstige beslissing van de toelatingsklassenraad kan **overstappen** naar het eerste leerjaar B wanneer ondanks extra ondersteuning en remediëring – onder meer in het kader van de differentiatie-uren – het realiseren van de leerplandoelen voor de leerling in het gedrang komt.

Gemoderniseerde studiebekrachtiging eerste leerjaar eerste graad

In uitvoering van de modernisering van het secundair onderwijs geldt vanaf het schooljaar 2019-2020 een nieuwe studiebekrachtiging. Deze nieuwe studiebekrachtiging houdt in dat er **enkel een A-attest kan worden uitgereikt** en – in uitzonderlijke gevallen – een C-attest. Een B-attest kan niet meer worden uitgereikt in het eerste leerjaar van de eerste graad.

Het oriënteringsattest A kan ook **remediëring** in het tweede leerjaar A of het tweede leerjaar B opleggen (ongeacht de school van inschrijving) en/of de toegang tot een of meer basisopties of pakketten van de basisopties van het tweede leerjaar A of het tweede leerjaar B uitsluiten (ongeacht de school van inschrijving). De verplichte remediëring is zowel een recht als een

plicht en geldt ook wanneer de leerling van school verandert. Dit laatste geldt ook voor de eventuele uitsluiting van een of meer basisopties of pakketten.

Het **oriënteringsattest C** kan vanaf volgend schooljaar alleen toegekend worden in uitzonderlijke gevallen. Het is de delibererende klassenraad die hierover beslist.-

ENKEL CLB

Verzet tegen de uitvoering van een systematisch contact door een (specifieke) CLB-medewerker door leerlingen huisonderwijs of hun ouders

Leerlingen huisonderwijs zijn verplicht om deel te nemen aan een systematisch contact georganiseerd door een CLB. Er kan ook gekozen worden voor een externe beroepsbeoefenaar in de gezondheidszorg die niet verbonden is aan een CLB zoals bijvoorbeeld een huisarts, kinderarts... en dit tegen de geldende consultatietarieven.

Leerlingen huisonderwijs of hun ouders die zich willen **verzetten** tegen de uitvoering van een systematisch contact door een (specifieke) CLB-medewerker dienen dit kenbaar te maken bij de directeur van het CLB waar het systematisch contact zal worden uitgevoerd.